

Iz raznih držav

Veliki manevri rezervistov v Nemčiji. Običajne splošne manevre stalne vojske bodo letos nadomestili v Nemčiji z velikimi manevri rezervistov. Ti manevri naj bi znatno povečali udarno silo nemške armade. Izdana so že povelja za vpoklic enega milijona 350 tisoč rezervistov, ki bodo vežbali dva meseca. Istočasno so dobili pozive kmetje in lastniki avtomobilov, da dajo vojski na razpolago prometna sredstva. Žetev mora biti končana do 15. avgusta s pomočjo od vlade poslanega pomožnega delavstva, da bo Nemčija glede kruha do prihodnje žetve neodvisna od inozemstva. — Maršal Göring kot voditelj nemške gospodarske štiriletke je izdal uredbo, na podlagi katere morajo vsi mlinarji in trgovci z žitnimi pridelki takoj prijaviti vse žitne zaloge. Po najnovejši uredbi lahko zaseže država vse zaloge in skladišča, ki bi prišla v poštev. Zgrajena bodo v najkrajšem času velika osrednja žitna skladišča. — K vsej opisani nemški vojni pripravljenosti še pride dejstvo, da bo dogotovila Nemčija do konca avgusta letošnjega leta s sudetsko-nemškimi delavci trdnjavska dela na meji proti Češkoslovaški.

Krog poslanstva lorda Runcimana. Dva-krat smo že razpravljali o poslanstvu lorda Runcimana, ki se mudi v Pragi s ciljem: na miren način uravnati razmerje sudetskih Nemcev do Češkoslovaške. V Londonu in v Pragi ter celo v Berlinu so zadovoljni, da se poslanstvo lorda Runci-

mana razvija dosti hitro in da so že začeli razpravljati o bistvu vseh vprašanj, katere je treba vsestransko osvetliti. Prevladuje mnenje, da bo poslanstvo lorda Runcimana končalo prihodnji mesec in se bo takrat že videlo, če je mogoče doseči praktičen in obojestransko zadovoljiv sporazum.

Letalska pogodba med Nemčijo in Italijo na vidiku. Maršal Balbo, guverner italijanske afriške kolonije Libija in bivši letalski minister, se je pripeljal z letalom v Berlin. Odposlanec Italije je bil sprejet od maršala Göringa in podtajnika v nemškem letalskem ministrstvu generala Milcha. Pri tokratnem obisku gre za sklenitev vojaške, oziroma letalske pogodbe med Nemčijo in Italijo.

Tudi francoski letalski general v Berlinu. Zgoraj poročamo o obisku italijanskega maršala Balba v Berlinu. Na praznik Vnebohoda je obiskal Berlin poveljnik francoskega letalstva, general Vuillemin. Ta obisk bi naj pripravil sklenitev letalske pogodbe med Nemčijo ter Francijo.

Predstavniki Mažarske obiščejo Berlin. Na Hitlerjevo povabilo bo obiskal Berlin mažarski regent Horthy s soprogo ter v spremstvu predsednika vlade Imredyja, zunanjega ministra Kanyje in vojnega ministra Rátza. Ob tej priliki bo Horthyjeva žena botra novi nemški križarki, katero bodo spustili v morje v nemški bojni luki v Kielu.

Novice iz španske državljanske vojne

Rdeči zavrlj Francovo prodiranje

Mnogo smo pisali o zmagoviti Francovi ofenzivi v smeri proti Saguntu in Valenci. Ko so že bile nacionalne čete na tem, da zavzamejo Sagunt in Valencijo, je prišla rdečim znatna pomoč iz Francije. Francoska vlada je dopustila, da so odšli v rdečo Španijo komunistični prostovoljci z orožjem, ki ga dobavljajo francoske, češkoslovaške in ruske tovarne. Francosko nadstrankarstvo se je v odločilnih trenutkih izjalovilo in zaradi tega je prišlo do rdeče ofenzive, katera je zavrla Francov pohod, ki bi naj bil zaključil državljansko vojno. Vrhovni poveljnik rdeče Katalonije, general Rojo, je v noči na 25. julij z več mednarodnimi rdečimi divizijami začel ofenzivo proti Francovi armadi ob spodnjem toku reke Ebro, da bi tako na eni strani olajšal položaj Valenci ob Sredozemskem morju, proti kateri sta Francova generala Valina in Varela počasi prodirala, na drugi strani pa prisilil generala Franca, da oslabi svojo južno armado pod poveljstvom generala Quipe de Llana, ki prodira z juga in jugozapada v provinci Estramadura v smeri na Madrid. Rdeča armada je na več mostovih na dolžino 25 kilometrov prešla reko Ebro v smeri proti mestu Gandesa, ki je zelo važna postojanka, kar tiče zvez z Valencijo.

Rdeča predorna nevarnost odstranjena

V očigled nevarnosti, da bodo propadli vsi uspehi končne Francove ofenzive, so zbrali nacionalisti 27. in 28. julija toliko ojačenj, da so začeli napadati preko reke Ebro prodirajoče komuniste. Pri tej proti-

ofenzivi so zadeli nacionalisti na rdeče prostovoljce iz Francije, Rusije, Nemčije in Kanade ter so jih vrgli na levem in desnem krilu nazaj čez imenovano reko. Polovica rdeče armade pod generalom Rojom pa še vedno vztraja pred Gandeso. Za te rdečkarje je nevarnost, da bodo popolnoma odrezani od glavne črte umika.

Poraz rdečih ob Ebro je povzročil v Valenciji burne demonstracije. Razljutene ljudske množice so vpile: »Dol z Negrinovo vlado! Dajte nam mir in kruha!« Rdeča vlada je poslala nad demonstrante nekaj napadalnih oddelkov, kateri so razkro-

Spor med sovjetsko Rusijo in Japonsko

Pred premirjem

Jabolko prepira med Rusi in Japonci — obmejni hrib Čankufeng po hudih bojih menjava gospodarja. Japonci uradno priznavajo, da so imeli od prvega spopada za Čankufeng do premirja 300 mrtvih, sovjeti pa so zgubili istočasno 400 vojakov. Japonci so onesposobili za nadaljnje vojskovanje sto ruskih tankov in so sestrelili šest letal.

Dasi so se bili dnevno krvavi boji za Čankufeng in je ruska pehota vdrla na mandžursko ozemlje, sta se trudila Tokio in Moskva, da bi ne prišlo do vojne. Japoncem sta svetovali njeni zaveznici Nemčija in Italija največjo zmernost pri obravnavanju spora z Rusijo, ker smatrate obe državi, da je sedanji trenutek zelo neprimeren za kak resnejši spopad z Rusijo.

pili nasilnim potom zaradi vsestranskega pomanjkanja obupane mase.

Z ravnomar opisano in za dve tretjini nesrečno ofenzivo so si rdeči toliko opomogli in oslabili Franca, da ni računati letos s koncem državljanske vojne.

Nacionaliste rešila umetna poplava

Pravkar smo opisali, kako so Francove čete po dospelu ojačenju zaustavile in že deloma zdrobile rdečo ofenzivo, ki se je že bila raztegnila preko reke Ebro. Zadnji teden so prodrla v javnost poročila, kako so nacionalisti uničili 42. rdečo divizijo s pomočjo umetne poplave. V odseku pred mestom Mequinenza do kraja Fayon se vije Ebro v polkrogu. Ta vijuga je bila pozorišče zadnje strahovite bitke, ki je končala z zmago generala Franca. V noči na 6. avgust je narasel Ebro od mesta Mequinenza kljub suši. Reka Segre, ki se zlija v Ebro pri Mequinenzi, je privabila ogromne količine vode. Nacionalisti so odprli jez velike električne centrale pri Trempu. Voda je vdrla z vso silovitostjo po strugi reke Segre in je povzročila poplavo Ebra, preko katerega so zgradili rdeči most. Most je zalila voda iznenada poldrugi meter visoko. Reka za hrbtom rdečih je narasla in naenkrat je bila komunistična 42. divizija v pasti med nacionalno fronto in naraslo reko. Francovo topništvo je začelo obdelovati zajete rdečkarje, kateri bi bili morali braniti mostišče pri Mequinenzi in Fayonu. Od 6000 mož republikanske 42. divizije se jih je rešilo komaj tisoč, 1800 se jih je predalo, mnogo se jih je razbežalo na vse strani, ostali pa so padli ali utonili.

Stalin in zlasti pa zunanji minister Litvinov sta skušala z vsemi sredstvi pomiriti sovjetskega maršala Blücherja, ki je gospodar na Daljnem vzhodu in bi rad obračunal z Japonci za vse, kar so povzročili Rusiji zlega od leta 1904 naprej.

Odgovornost za morebitno vojno med Rusijo in Japonsko bi po opisanem položaju zadela edinole maršala Blücherja, ki je ravno sedaj za oborožen obračun z Japonci, ki so že tako zapleteni v vojno s Kitajci in še ni nobenega izhoda, kako in kdaj bo zaključena.

Premirje

Po poročilu iz Moskve od 11. avgusta je prišlo na razgovoru sovjetskega zunanjega ministra Litvinova in japonskega poslanika v Moskvi Šigemicu do sporazuma na sledeči podlagi:

1. Obe stranki, sovjetska in japonska, naj prenehata s streljanjem pri Čankufengu 11. avgusta ob petih zjutraj.

2. Postojanke, ki so bile ta čas zavzete od čet, naj se povrnejo do črte, kjer so se nahajale 10. avgusta.

3. Vse točke, o katerih je treba razpravljati med zastopniki obeh strank, naj se obravnavajo na mestu.

4. Sovjetska kakor japonska vlada naj takoj izda povelje za takojšnjo ustavitev sovražnosti.

Po poročilih iz Moskve je Japonska pristala na predlog sovjetske vlade, v kateri so sovjeti zahtevali, da se nahajajo v komisiji samo člani prizadetih strank, in to dva sovjetska, en mandžurski in en japonski.

Po uradnem poročilu iz Tokija z dne 11. avgusta so japonske čete prenehale s sovražnostmi točno ob določenem času. Končno besedilo dogovora o premirju so sestavili 11. avgusta.

Premirje podpisano

Dne 11. avgusta popoldne je bila podpisana listina o premirju na sovjetsko-mandžurski meji. Isti dan zvečer se je vršila južno od spornega Čankufenga prva konferenca med vojaškimi zastopniki sovjetske Rusije in Japonske. Na prvem sestanku so določili črte, na kateri so stale tedaj japonske čete. Podpis premirja daje največ upanja, da bo spor med obema državama končan brez vojne na miren način.

*

Japonsko-kitajska vojna

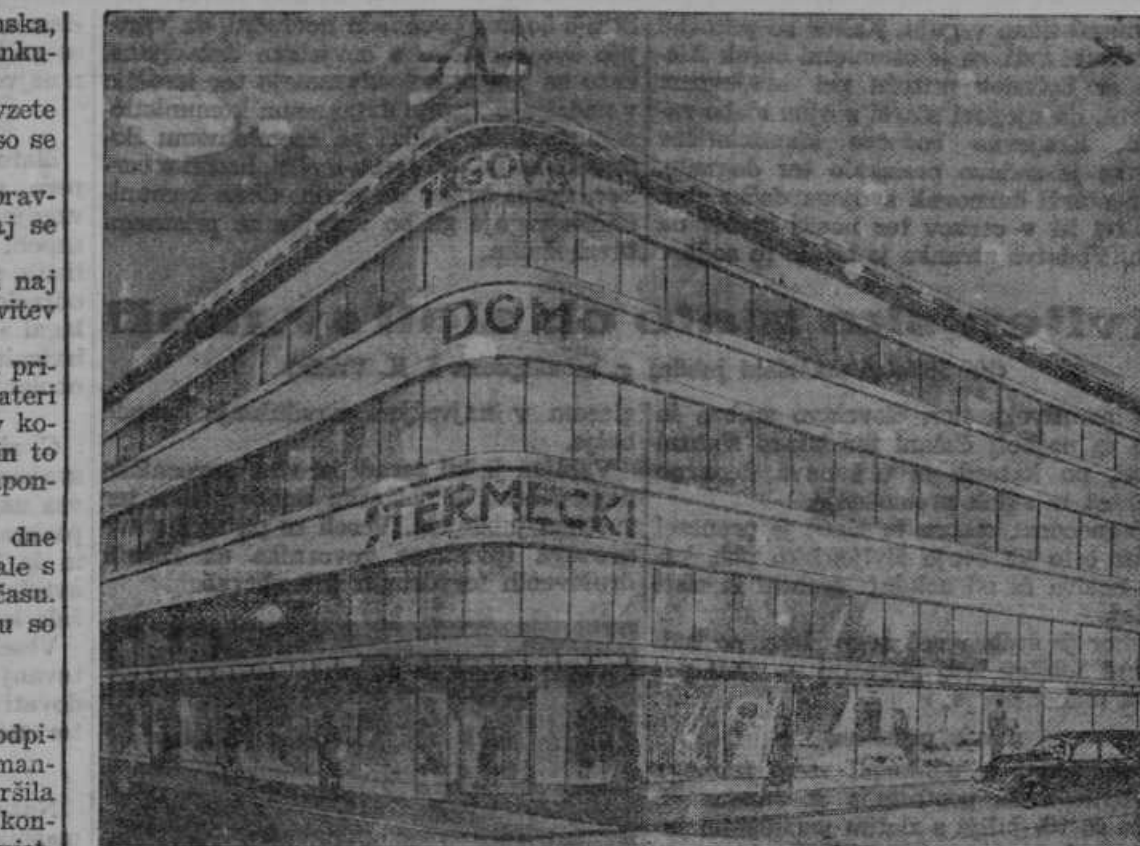
Položaj Kitajcev zboljšán

Zaradi rusko-japonskih bojov za Čankufeng se je znatno zboljšal položaj Kitajcev ob reki Jangce. Kitajska armada pod osebnim vodstvom maršala Čankajška je začela 9. avgusta z napadom v treh kolumnah na 60 km široki fronti. Prva kolona je navalila na Kvangmej, katerega so zasedli Japonci pred dnevi. Druga kolona se je približala Tajhuju, tretja pa prodira proti Šahsungu. Zaradi te srdite kitajske ofenzive in ker so morali Japonci prestaviti s hankovskega bojišča ter iz pokrajin Šansi in Honan na vzhod proti Rusom mnogo čet, je japonsko vrhovno poveljstvo zaenkrat opustilo predor in pohod na kitajsko prestolico Hankov.

Prodiranje Japoncev

Beležili smo ravnokar, da se je položaj za Japonce poslabšal, kar se tiče njihovega pohoda na Hankov. Vkljub temu pa so japonske čete v prodiranju južno od Kiukinga. Dne 9. avgusta so zavzeli Japonci kraj Šaho, 15 km južno od Kiukinga, in so prebili s to zasedbo prvo kitajsko obrambno črto, ki je zapirala pot do Nančanga. Japonske čete, katere so pripravljene na zapadni obali jezera Pojang, napredujejo v zapadni smeri ter so velika nevarnost za kitajske postojanke od juga.

Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe zaradi tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomankanjem teka, nudi več tedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno ena čaša »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.)

Ta železobetonska stavba, ki se sedaj dogotavlja, je last veletrgovske firme Stermecki v Celju in je to danes največja domača trgovska hiša v Jugoslaviji. Široka in dolga je po 25 m in ker je vsa podkletena ter štirinadstropna, je za trgovski promet na razpolago 3750 m². Za stavbo se je porabilo 60.000 kg ali 6 vagonov železa in 25 vagonov cementa. Ta trgovska hiša, katero zida stavbenik ing. Anton Umek iz Ljubljane, je najmoderneje urejena, ima garderobe, električno dvigalo, centralno kurjavo, lastno avtomatično telefonsko centralo z dvajsetimi postajami, vse

prostore parketirane itd. Trgovka zaposluje v trgovini, razpošiljalnici, pisarnah in v tovarnah za perilo in oblike stalno okoli 200, kadar se izdelujejo vzorci in odpravlja cenik, pa 300 ljudi. Za to največjo domačo trgovsko hišo v Jugoslaviji je že pripravljenega toliko blaga, da bodo vsi prostori nabito polni. Vse to blago si vsakdo lahko ogleda, ne da bi mu bilo treba priti v Celje. Napisati je treba samo dopisnico na »Največjo domačo trgovsko hišo Stermecki, Celje št. 23« in v enem ali dveh dneh sprejme cenik in vzorce, iz katerih je razvidna vsa zaloga.

Po katoliškem svetlu

Hrvati hrepenijo po svetniku. Z jeruzalemskim mučenikom Nikolajem Tavelič, čigar češčenje kot blaženega je papež Leon XIII. leta 1889 dovolil šibeniški škofiji, papež Pij XI. pa leta 1937 raztegnil na vse škofije Jugoslavije, je število od cerkve priznanih blaženih med Hrvati naraslo na pet. Svetnika pa bratje Hrvati še tudi nimajo. Razlog je morda tudi v tem, ker Hrvatje svojih velikih svetih moč ne častijo tako, kakor to delajo drugi narodi, zlasti Francozi in Italijani. V zadnjem času se je v tem oziru začela sprememba. Odkar so Hrvatje postavili v Jeruzalemu v češkoslovaški cerkvi sv. Cirila in Metoda na Oljski gori v čast bl. Nikolaju Taveliču oltar, ki ga je lani blagoslovil zagrebški nadškof dr. Štepinac o priliki hrvatskega romanja v Sveto deželo, se je začelo Taveličevo češčenje bolj širiti med hrvatskim ljudstvom in tudi med Hrvati v inozemstvu. Veliko težnjo hrvatskega naroda po lastnem svetniku je krepko podprl general minoritov v Rimu p. dr. Beda Hess, po rodu Amerikanec, ki je nedavno predložil papežu Piju XI. prošnjo, naj bi se bl. Nikolaj Tavelič, ki je bil član minoritskega reda, proglasil za svetnika. Hrvatski škofje pa se v zvezi s Katoliško akcijo trudijo, da bi se češčenje bl. Nikolaja Taveliča ne samo razširilo, marveč tudi poglobilo. Tej svrhi naj služijo njegove slike in kipi po posameznih cerkvah, graditev kapelic in morda tudi cerkva. S poglobljeno pobožnostjo bo rastlo zaupanje v blaženega mu-

čenika in zaradi neskončne božje dobrotljivosti uslišanje molitev na njegovo prošnjo tudi na čudežni način. Po proglasitvi za blaženega sta namreč potrebna vsaj dva, brezdvomno dokazana čudeža kot predpogoj za proglasitev za svetnika. Slovensko ljudstvo, ki ga prešinja veliko stremljenje po proglasitvi za blaženega velikega sina našega naroda škofa Slomška, bo s svojimi molitvami podpiralo plemenite težnje hrvatskega ljudstva.

Mednarodni evharistični kongresi. Letos je bil mednarodni evharistični kongres v Budimpešti, ki so se ga v lepem številu udeležili tudi Slovenci. Ko se je s tega kongresa vračal v svojo belgijsko domovino namurski škof Heylen, ki je predsednik Stalnega odbora za mednarodne evharistične kongrese, je dal javnosti obvestilo o teh kongresih v bodočnosti. Da je belgijski škof predsednik odbora za te kongrese, je razlog v tem, ker je ideja teh kongresov vznikla v Belgiji. O krajih, v katerih se bodo ti kongresi, ki se obhajajo vsako drugo leto, vršili v bodočih letih, je škof Heylen dal to napoved: leta 1940 bo tak kongres v Nizzi na Francoskem, leta 1942 na Poljskem, leta 1944 v Španiji, leta 1946 v Belgiji. S tem kongresom bo združena proslava 700 letnice ustanovitve praznika presv. Rešnjega Telesa. Od dosedanjih kongresov jih je bilo največ na francoskih tleh: deset v Franciji, eden pa v Kartagi (v francoskem Tunisu).